

Skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer,
ST-läkare Nanny Hergils Hillerbrand, Tannefors Vårdcentral

Handledare, Distriktläkare Morris Mousa, Bihandledare, Överläkare och docent Maria Sarberg, Kvinnokliniken samt Docent Lisa Hjelmfors, Forskningskoordinator Linköpings universitet

"Hur ser primärvårdsläkare i Region Östergötland på öppenvårdsgynekologi? – en enkätstudie"

Bakgrund: Lite är känt kring hur primärvårdsläkare som arbetar i Region Östergötland (RÖ) uppfattar förutsättningarna att genomföra gynekologiska bedömningar inom primärvård. *Huvudsyftet med studien är att undersöka primärvårdsläkarnas inställning till öppenvårdsgynekologi som del av det allmänmedicinska uppdraget. Syftet är också att undersöka primärvårdsläkarnas erfarenheter av gynekologiska bedömningar, inklusive praktiska förutsättningar, för att skapa en djupare förståelse för faktorer som kan ha betydelse för att utveckla och bibehålla kompetens inom området.*

Metod: Alla läkare verksamma inom primärvården i RÖ inbjöds via mail att delta i en digital enkätstudie sommaren 2023 med frågan om bedömningar av icke-akuta gynekologiska besvär ska vara en del av primärvårdens uppdrag. Vidare efterfrågades egenskattad kompetens, önskemål om fortbildning, praktiska förutsättningar på arbetsplatsen, frekvens av gynekologiska undersökningar samt om gynekologiska undersökningar ibland utlämnades och i så fall varför. Statistiska analyser involverade Chi2 test och binär logistisk regression. För att identifiera teman/mönster i läkarnas erfarenheter användes en fritextfråga som gav möjligheten att utveckla svar och fritt lyfta aspekter som inte berörts förövrigt i enkäten. Fritextsvar analyserades med tematisk analys (Brown and Clarke).

Resultat: 148 läkare svarade vilket motsvarade 38 % av de 393 läkarna som kontaktades via mail. 60 läkare besvarade fritextfrågan. En majoritet, 58 % ansåg att öppenvårdsgynekologi ska vara del av primärvårdens uppdrag. Egenskattad kompetens och att uppleva att man har tillräckligt med tid korrelerade oberoende av varandra och andra variabler med att anse att öppenvårdsgynekologi bör vara del av primärvårdens uppdrag.

78 % hade tillräckligt med tid och 81 % hade tillgång till väl fungerande utrustning och rum för gynekologiska undersökningar.

En majoritet, 70 %, gjorde 1-4 gynekologiska undersökningar per månad. Manliga undersökare gjorde signifikant färre undersökningar än kvinnliga.

61% bedömde sig ha tillräcklig kompetens för uppdraget. En majoritet av både vana, 71% och ovana, 70% önskade mer teoretisk utbildning.

Den tematiska analysen identifierade flera teman, "primärvårdens uppdrag?", "kompetens", "sällanundersökning", "praktiska förutsättningar" och "bilden av patienterna".

"Sällanundersökning" var ett centralt tema som kopplades till utmaningar i att utveckla kompetens.

